

Seminarski rad bi trebao biti između 10-12 stranica (uključujući i naslovnu stranicu, sadržaj i popis literature), mora sadržavati naslovnu stranicu, sadržaj, glavni dio teksta i literaturu. Font Arial ili Times New Roman CE, 12, dupli prored.

Svakako proučite kako se u tekstu i na kraju rada navodi literatura, što slijedi dalje u tekstu!

NEKOLIKO TEMELJNIH NAČELA NAVOĐENJA LITERATURE

Prije svega, važno je da kod pisanja razlikujete:

- vaše vlastite ideje, mišljenje o nekoj temi;
- doslovno navođenje riječi nekog drugog autora;
- nedoslovno navođenje tuđeg mišljenja, istraživanja, zaključaka, odnosno prepričavanje tuđih ideja.

U tekstu treba biti jasno vidljivo što su vaše vlastite ideje a što su ideje koje ste preuzeli od nekog drugog autora. U ovom drugom slučaju obvezno je u tekstu navođenje literature u kojoj ste pročitali ideje tog autora, a ukoliko ne prepričavate te ideje već ih navodite doslovno, trebate navesti i stranicu na kojoj se to nalazi (detaljnije je prikazano u poglavlju 1). Jedino se uz navođenje općih znanja koja su postala dio civilizacijskih tekovina (npr. zemlja je okrugla) ne treba navoditi literatura.

U svijetu postoji nekoliko načina navođenja literature i svaki od njih je, ukoliko ga pravilno primjenjujemo, dobar. Psiholozi (u cijelom svijetu) danas uglavnom koriste načine pisanja tekstova prema preporukama APA-e (American Psychological Association). Sastavni dio preporuka jest i citiranje literature.

Citiranje drugih izvora, na koje se autor nekog teksta (čitaj pisac seminara, diplomskih radova, magistarskog rada i sl.) poziva, relativno je važno za pravilno i jasno komuniciranje unutar znanstvene i strukovne zajednice. Stoga pravila treba usvojiti i pridržavati se, jer su sastavni dio stručnog usavršavanja.

U ovim kratkim uputama djelomično su pokrivena dva aspekta tog područja: navođenje literatura u tekstu, te popis referenci na kraju teksta.

1. Navođenje literature u tekstu seminara, diplomskog i sl.

Kada se navode ili komentiraju neki rezultati prijašnjih istraživanja, koje su neki drugi istraživači objavili, ili mišljenje nekog autora, potrebno je navesti o kojim se istraživačima ili autorima radi i koje godine su rezultate objavili. Evo nekoliko primjera:

- Piše se samo prezime autora, a u zagradi godina izdanja. Npr.:

Kovčo (2001) smatra kako je broj zatvorenika u nekoj zemlji rezultat i nacionalne kaznene politike odnosno strategije sankcioniranja.

- Prezime autora može se staviti i na početak rečenice ili na kraj, već kako je onome tko piše tekst zgodnije sa stajališta stila izražavanja. Ukoliko se autor(i) stavlja(u) na kraj rečenice onda se i prezime(na) i godina stavlja(u) u zagradu. Npr.:

Učinkovitost otkrivačke djelatnosti policije bitan je čimbenik prevencije kriminaliteta (Jelenski, 2003).

- Ukoliko autori imaju isto prezime, onda se dodaju i inicijali imena, npr. (Bujas, R. 1935; Bujas, Z. 1978).
- Ukoliko je neki autor (ili više njih) objavio slične rezultate iz više istraživanja, onda treba navesti sve objavljene radove koje je pisac pročitao i komentira. Npr.:

Općenito se može konstatirati da rezultati različitih istraživanja funkcioniranja policije pokazuju kako postoje znatne diskrepance između onog što policajci govore i onog što policajci rade (Smith i Gray, 1983; Black, 1971).

- Ukoliko se iz nekog objavljenog izvora doslovno prepisuje dio teksta (citat) onda taj citat treba staviti u navodnike i napisati na kojoj stranici originalnog izvora se nalazi. Npr.:

“Daktiloskopska identifikacija je postupak u kojem se radi identifikacije proučavaju i uspoređuju preslike crteža papilarnih linija s jagodica prstiju, dlanova i s tabana” (Kolar-Gregorić, 2002; str. 19).

- Kada se navodi neko istraživanje ili mišljenje nekog autora, koje nije pronađeno u originalu, već posredno iz neke druge publikacije, onda treba navesti ime autora koji je prvi naveo neke rezultate ili mišljenje a onda i autora u čijoj publikaciji je ta informacija pronađena. Npr.:

U okviru tradicionalne policijske kulture nasilje u obitelji percipira se kao zbrkan, neproduktivan i zapravo «nepravi» policijski posao (Reiner, 1978; Young, 1991, prema Cajner Mraović, 2002).

U popisu referenci na kraju teksta za ovakav slučaj treba navesti posrednu publikaciju (Cajner Mraović, 2002).

- Ukoliko se želi specifičnije naglasiti neka informacija, npr. stranica na kojoj je nešto pronađeno, ta se informacija može navesti. Npr.;

Predrasuda može neku osobu učiniti sklonom da se ponaša ili na povoljan ili na nepovoljan način (Pennington, 1997, str. 109).

2. Navođenje referenci na kraju teksta

Redoslijed referenci treba pisati abecednim redom bez rednih brojeva, prema prezimenu prvog autora. Ukoliko isti autor ima više referenci, prvo se pišu one koje su novijeg datuma. U slučaju da imamo iz iste godine više radova istog autora i ovdje, kao i prilikom navođenja literature u samom tekstu, piše se npr. 1982a, 1982b.

Ovisno o vrsti izvora, struktura pisanja pojedine reference ponešto je drugačija. Dalje su navedeni primjeri iz nekih najčešće javljanih kategorija referenci.

a) Članci u časopisu

Piše se: Prezime autora, inicijal imena, u zagradi godina izdavanja. Naslov rada. *Naslov časopisa*, volumen časopisa (broj), stranice. Npr.;

Porter, S., Woodworth, M. & Birt, A. R. (2000). Truth, lies and videotape: An investigation of the ability of federal parol officers to detect deception. *Law & Human Behavior*, 24, 643-358.

Ljubin, T. (2000). Kako povećati dosjećanje svjedoka: kognitivni intervju. *Policija i sigurnost*, 3-6, 187-199.

b) Knjige

Piše se: Prezime autora, inicijal imena, u zagradi godina izdavanja. *Naslov knjige*. Grad izdavanja: Ime izdavača. Ako nije prvo izdanje knjige, treba navesti i redni broj izdanja. Npr.:

Modly, D. (1993). *Informatori*. Zagreb: MUP RH.

Lee, H. C., Palmbach, T. P. & Miller, M. (2001). *Henry Lee's Crime Scene Handbook*. San Diego: Academic Press.

Vujević, M. (2002). *Uvođenje u znanstveni rad*. 6. izd. Zagreb: Školska knjiga.

Ukoliko knjiga ima više od šest autora, piše se:

Anđelinović, Š., Čadež, J., Definis Gojanović, M., Gusić, S., Kovačić, Z., Kubat, M., i sur. (1996) *Odabrana poglavlja medicinske kriminalistike*. Zagreb: MUP RH.

c) Poglavlje u uređivanim knjigama

Piše se: Prezime autora, inicijal imena, u zagradi godina izdavanja. Naslov članka ili poglavlja u knjizi. Urednik(ici) ukoliko postoje (Ur. Ili ur.), *naslov knjige ili zbornika*, stranice teksta koji se citira. Grad izdavanja: izdavač. Npr.:

Yuille, J., Hunter, R., Joffe, R., Zaparniuk, J. (1993). Interviewing children in sexual abuse cases. U: G. Goodman & B. Bottoms (ur.), *Child victims, child witnesses: Understanding and improving testimony* (str. 95-115). New York: Guilford.

d) Doktorske disertacije, magisteriji, diplomske radnje

Piše se: Prezime autora, inicijal imena, u zagradi godina obrane. *Naslov radnje*. Mjesto i institucija obrane. Npr.:

Ivanda, S. (1999). *Zaštita državne granice Republike Hrvatske kao čimbenika unutarnje sigurnosti u svjetlu europskih integracija: doktorska disertacija*. Zagreb: Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

e) Članci iz novina

Piše se: Prezime autora, inicijal imena, u zagradi datum izdanja. Naslov članka. Novine koje su objavile članak, stranica. Npr.:

Butigan, S. (2006, 20. siječnja). Dvostrukom ubojici preinačit će kaznu? *Jutarnji list*: str. 10.

f) Zakoni i pravilnici

Piše se: Naziv propisa, službeno glasilo ili zbirka propisa gdje je objavljen, broj/godina. Npr.:

Zakon o kaznenom postupku. Narodne novine 110/97. i 62/03.

Pravilnik o utvrđivanju opće zdravstvene i posebne sposobnosti zaštitara i privatnog detektiva. Narodne novine 5/97.

g) Rad prezentiran na kongresu, održanom seminaru

Duenkel, F., Snacken, S. (2001). *Prisons in Europe – actual developments and problems in East and West*. Paper presented at the European society of criminology – first meeting, Lausanne, Switzerland. 6-8 September.

Ljubin, T., Kamenov, Ž. (2001). Fizička privlačnost i podložnost sumnjičenju za kazneno djelo. Rad prezentiran na 15. Danima Ramira Bujasa, 13.-15. prosinca.

h) Elektronički mediji

Internet

Piše se: Prezime, ime autora/urednika (ako je poznato). Datum objavljivanja. *Naziv članka.* Datum revizije. Web adresu. Npr.:

Livesay, Y., & Livesay, R. C. (1995, March). *National Conference for Learning Disabilities*. Retrieved from World Wide Web: <http://www2.dyslexia-add.com/dyslexia-add/research.html#definition>.

Detaljnije upute mogu se naći:

American Psychological Association (2001). *Publication Manual of the American Psychological Association: Fifth Edition*.

Gačić, M. (2001). *Pisanje i objavljivanje znanstvenih i stručnih radova*. Zagreb: MUP RH.

Internet izvori:

APA Style.org. Web. adresa: <http://www.apastyle.org>

Publication Manual of the American Psychological Association (APA) for Citing Resources in Print Form (2004). Web. adresa: <http://www.delta.edu>

Neyhart, D. & Karper, E. (Listopad, 2001) Using American Psychological Association (APA) Format (Updated to 5th Edition). Web. adresa: http://owl.english.purdue.edu/handouts/research/r_apa.html